

Etelä-Satakunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2023 toteutuminen

ES ytltk 20.02.2024 § 5
536/11.00.00/2023

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen arvioidaan ja raportoidaan vuosittain. Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman 2020–2024 mukaan valvontasuunnitelman toteutumisen raportointi tehdään VATI- ja VYHA-järjestelmien avulla. VATI on vuoden 2019 alussa käyttöön otettu valtakunnallinen ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä. VYHA on valtakunnallinen ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkötietojen hallintajärjestelmä.

Lautakunnassa tai muussa monijäsenisessä toimielimessä käsitelty valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi toimitetaan VYHA:n kautta aluehallintovirastolle. Valtakunnallisessa valvontaohjelmassa on esitetty tarkempi luettelo arvioitavista asioista. Raportointi pitää valtakunnallisen ohjelman mukaan tehdä maaliskuun loppuun mennessä.

Ruokavirasto on 19.12.2023 julkaissut päivitetyn ohjeen elintarvikeketjun valvonnan VASU-raportoinnista. Ohjeen mukaan kuntien valvontayksiköt tallentavat valvontayksiköitä koskevat tiedot VYHA-järjestelmään 28.2. mennessä. Elintarvikehuoneistojen kohde- ja valvontatiedot sekä näyte- ja tutkimustiedot toimitetaan VATIn kautta. Lisäksi kukin viranomaisen laatii oman toimialueensa valvonnan onnistumisesta raportin tai arvioinnin, jossa arvioidaan valvontaa ja sen onnistumista kokonaisuutena.

Etelä-Satakunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuma oli 1.1.2023 toteutetusta organisaatiomuutoksesta huolimatta varsin hyvä.

Eläinlääkintähuollossa välttämättömän henkilöresurssitarpeen määrittelee jatkuvan päivystyksen ylläpitämiseksi tarvittava henkilöstömäärä. Terveysvalvonnassa henkilöresurssien on arvioitu olevan laskennallisesti riittävät valvonnan toteuttamiseksi valtakunnallisen valvontatarpeen arvioinnin mukaisesti, jos kaikki virat ovat täytettyinä koko toimintavuoden ajan. Vuosittain esiintyy kuitenkin erilaisia säännölliseen valvontaan käytettävissä olevaa henkilöresurssia vähentäviä tekijöitä, kuten pitempiä poissaoloja, henkilövaihdoksia tai tavanomaisesta poikkeavia, runsaasti työaikaa vaativia tehtäviä. Näiden tekijöiden vuoksi koko suunnitelmalliseen valvontaan varattu laskennallinen henkilöresurssi ei yleensä ole käytettävissä suunnitelmallisen valvonnan tehtäviin, minkä vuoksi suunniteltuja tarkastuksia on jäänyt vuosittain toteuttamatta.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointiraportin perusteella voidaan katsoa, että henkilöstöresurssin merkittävä lisääminen ei ole millään ympäristöterveydenhuollon toimialalla välttämätöntä. On kuitenkin tärkeää huolehtia siitä, että henkilöresurssien määrä säilytetään nykyisellä tasolla. Vaikka terveystarkastajille ei hankita lomasijaisia, on muiden pitempiaikaisten poissaolojen aiheuttama voimavaravaje pyrittävä korjaamaan sijaistyövoimalla. Sijaisten palkkaaminen kunnaneläinlääkäreiden lomien ja pitempien poissaolojen ajaksi on välttämätöntä, jotta viranhaltijoiden työsidoisuus ei muodostuisi päivystysten vuoksi kohtuuttomaksi.

Arviointiraportti Etelä-Satakunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2023 toteutumisesta on esityslistan liitteenä. Raportin liitteenä ovat VYHA-järjestelmään kirjatut toteumatiedot.

Lisätietoja Ympäristöterveydenhuollon johtaja Tiina Laitala, puh. 044 707 2930, tiina.laitala@sakyla.fi

Esittelijä Ympäristöterveydenhuollon johtaja Tiina Laitala

Päätösehdotus Etelä-Satakunnan ympäristöterveyslautakunta hyväksyy esityslistan liitteenä olevan valvontasuunnitelman 2023 toteutumisen arviointiraportin.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

=====